

1507-о заседание, 17-19 септември 2024 г. (формат „Права на човека“)

Н46-7 Група "Обединена македонска организация Илинден и други" срещу България (жалба № 59491/00)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относими документи
[CM/Notes/1507/H46-7](#)

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тази група дела се отнася до необосновани откази на съдилищата в периода 1999-2015 г. да регистрират сдруженията жалбоподатели, основани на съображения за национална сигурност, защита на обществения ред и правата на другите (цели, насочени към „признаване на македонското малцинство“ и предполагаеми сепаратистки идеи) и на конституционната забрана за сдружения, преследващи политически цели, както и на неизпълнение на формалните законови изисквания (нарушения на член 11);
2. изразиха дълбоко съжаление, че въпреки мерките, предприети от властите в периода 2018-2024 г., приемането на Междинна резолюция CM/ResDH(2020)197 и последващите решения, повече от 18 години след първото окончателно решение в тази група, на сдруженията, целящи „постигане на признаване на македонското малцинство“, продължава да се отказва рутинно регистрация главно поради по-широкия проблем с неодобрението на техните цели; отбелязаха също, че видимо непоследователното прилагане на формалните изисквания повдига въпроси относно правната сигурност за жалбоподателите и подобни на тях сдружения;
3. отбелязаха, че властите са създали работна група, която вече е провела първото си заседание, за да оцени необходимостта и да предложи възможни законодателни изменения, и са предоставили на Комитета подробна информация за състава на работната група, която включва високопоставени представители на съдебната власт, изпълнителната власт и академичните среди, точния мандат и времевата рамка за работата на тази група; с оглед на изключителното значение на постигането на конкретен напредък, ги призоваха да използват пълноценно експертния опит, който Съветът на Европа може да предостави, и да се ангажират със Секретариата на високо равнище, включително чрез включване на Секретариата в работата на работната група;
4. настоятелно призоваха властите да предприемат решителните действия, за които Комитетът призова в предишните си решения, за да гарантират, че всяко ново искане за регистрация на сдруженията жалбоподатели или на подобни сдружения се разглежда в пълно съответствие със задължението по член 11 от Конвенцията за защита на правото на свобода на сдружаване;
5. повториха призива си за редовни послания на високо равнище към обществеността и заинтересованите страни, за да се изясни, че тези решения не пораждаат задължение за признаване на дадена група лица като малцинство или задължение за автоматична регистрация, но означават, че не е възможно да се откаже регистрация на основанията, отхвърлени от Европейския съд; и че регистрацията на сдружения със сходни цели е дължима, ако те отговарят на разумни и последователно прилагани формални изисквания в съответствие с принципите на Конвенцията;

6. приканиха властите да представят конкретен и подробен анализ на прилагането на формалните изисквания за регистрация, както се прилагат в процедурите, отнасящи се до жалбоподателите и сходни на тях сдружения, и за регистрация на сдружения в по-общ план, както и да предоставят примери за правилно изготвени документи за регистрация;

7. отново призоваха властите да разширят задължението на Агенцията по вписванията да дава указания за коригиране на регистрационните заявления и документи; отново подчертаха необходимостта Агенцията да посочва изчерпателно недостатъците на регистрационните заявления и документи, както е посочено във Междинна резолюция CM/ResDH(2020)197, както и необходимостта съдилищата да установяват изчерпателно, доколкото това е практически възможно, недостатъците на регистрационното заявление и документи, както е посочено в предишни решения;

8. приканиха властите да предоставят информация по всички горепосочени въпроси до 16 декември 2024 г., като вземат предвид аспектите, посочени в анализа на Секретариата, и решиха да възобновят разглеждането на тези дела на заседанието си през март 2025 г.; потвърдиха готовността си, при липса на осезаем напредък по отношение на горепосочените аспекти и поне на конкретни резултати от работната група по аспектите, посочени в параграфи 3 и 6, да разгледат при следващото разглеждане на тези дела необходимостта от незабавно приемане на нови действия, насочени към засилване на политическия диалог и сътрудничеството с българските власти, за да се гарантира ефективното изпълнение на тези съдебни решения.